

Міністерство освіти і науки України  
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна  
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної  
роботи

Антон ПАНЧЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.



Робоча програма навчальної дисципліни

## **ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ**

рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

галузь знань: **29 – Міжнародні відносини**

спеціальність: **292 – Міжнародні економічні відносини**

освітня програма: **Міжнародні економічні відносини,  
Міжнародна логістика і митна справа**

вид дисципліни: **обов'язкова**

факультет: **міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

2020/2021 навчальний рік

2

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

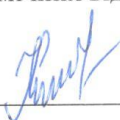
«28» серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Ханова Олена В'ячеславівна**,  
к.геогр.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних імені Артура Голікова

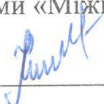
«27» серпня 2020 року, протокол № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

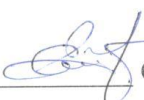
  
\_\_\_\_\_ Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародна логістика і митна справа» за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

  
\_\_\_\_\_ Надія КАЗАКОВА

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа»

  
\_\_\_\_\_ Олена ХАНОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу,

«27» серпня 2020 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

  
\_\_\_\_\_ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

## ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень та інформаційної культури» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародна логістика і митна справа» підготовки бакалавра за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

### 1. Опис навчальної дисципліни

#### 1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень та інформаційної культури» є: підвищення рівня підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» відповідно до міжнародних стандартів та набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами. Оволодіння методами дослідження сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальної організації наукової творчості.

#### 1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

– формування наступних фахових компетентностей:

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
<b>Обов'язкова</b> / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	8 год. (у т.ч. 2 год. ауд. та 6 год. дист.)
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	0 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
60 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
Контрольна робота – 10 годин	

#### 1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

## **2. Тематичний план навчальної дисципліни**

### **Розділ 1. Теоретичні основи наукових досліджень**

#### **Тема 1. Наука та її роль у розвитку суспільства**

Поняття науки. Базові поняття науки. Економічна ситуація у галузі науки. Типові схеми фінансування. Науково-технічна політика. Пріоритети наукових досліджень. Класифікація наук.

#### **Тема 2. Наукове дослідження**

Наукове дослідження. Етапи наукового дослідження. Ефективність наукових досліджень. Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво. Академічна доброчесність.

#### **Тема 3. Методологічні основи наукового знання**

Методологія наукових досліджень. Загальнонаукова і філософська методологія: сутність, загальні принципи. Методи наукових досліджень: теоретичні, емпіричні, обробки даних.

### **Розділ 2. Прикладні основи наукових досліджень**

#### **Тема 4. Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка**

Наукова інформація та її джерела. Робота з джерелами інформації. Особливості патентних досліджень. Проблема плагіату.

### Тема 5. Вибір напрямку і планування науково-дослідної роботи

Формулювання теми наукового дослідження. Обґрунтування актуальності обраної теми. Визначення об'єкта і предмета дослідження. Постановка мети і конкретних завдань дослідження. Вибір методу (методики) проведення дослідження. Формулювання висновків та оцінка отриманих результатів

### Тема 6. Загальні вимоги до наукових текстів

Загальні вимоги до науково-дослідної роботи. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць студентів.

## 3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						дистанційна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Розділ 1. Теоретичні основи наукових досліджень</b>												
<b>Тема 1.</b> Наука та її роль у розвитку суспільства	11	2	2			7	13	1				12
<b>Тема 2.</b> Наукове дослідження	11	2	2			8	13	1				12
<b>Тема 3.</b> Методологічні основи наукового знання	15	4	2			8	14	2				12
<b>Разом за розділом 1</b>	<b>37</b>	<b>8</b>	<b>6</b>			<b>23</b>	<b>40</b>	<b>4</b>				<b>36</b>
<b>Розділ 2. Прикладні основи наукових досліджень</b>												
<b>Тема 4.</b> Наукова інформація: пошук, накопичення і обробка	13	2	4			9	13	1				12
<b>Тема 5.</b> Вибір напрямку і планування науково-дослідної роботи	13	2	2			9	13	1				12
<b>Тема 6.</b> Загальні вимоги до наукових текстів	17	4	2			9	14	2				12
<b>Контрольна робота</b>	10					10	10					10
<b>Разом за розділом 2</b>	<b>53</b>	<b>8</b>	<b>8</b>			<b>37</b>	<b>50</b>	<b>4</b>				<b>46</b>
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>14</b>			<b>60</b>	<b>90</b>	<b>8</b>				<b>82</b>

#### 4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості наукової анотації	2
2	Особливості створення презентацій	2
3	SWOT-аналіз – один з наукових методів дослідження	2
4	Список використаних джерел – особливості оформлення	4
5	Рецензія: структура та особливості написання	2
6	Науковий текст: структура та вимоги до написання	2
	<b>Разом</b>	<b>14</b>

#### 5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<b>Особливості наукової анотації</b> (зробити анотацію наукової статті, оформити її за вимогами)	7	12
2	<b>Особливості створення презентацій</b> (зробити презентацію на тему «Історія формування певної країни, її видатні постаті», оформити її за вимогами)	8	12
3	<b>SWOT-аналіз – один з наукових методів дослідження</b> (зробити SWOT-аналіз демографічних особливостей певної країни)	8	12
4	<b>Список використаних джерел – особливості оформлення</b> (оформлення списку використаних джерел за певною тематикою згідно до вимог державного стандарту ДОСТ 7.1-8.4)	9	12
5	<b>Рецензія: структура та особливості написання</b> (написати рецензію на наукову статтю, оформити її за вимогами)	9	12
6	<b>Науковий текст: структура та особливості написання</b> (написати есе, оформити за вимогами)	9	12
7	<b>Контрольна робота</b> (написати тези за темою «Місце країни в МEB»)	10	10
	<b>Разом</b>	<b>60</b>	<b>82</b>

#### 6. Індивідуальні завдання

Виконання контрольної роботи за індивідуальною тематикою

Семестрова контрольна робота є індивідуальним комплексним завданням. Контрольна робота виконується на аркушах формату А4 у вигляді тез для участі в «умовній» студентській науково-практичній конференції. Тези повинні містити такі елементи: актуальність досліджуваного питання; основна частина; висновки; список джерел. Обсяг тез – 3 сторінки (14 шрифт, одиничний інтервал). Для підготовки тез пропонується використання матеріалів на тему: «Місце країни у світовому господарстві».

Максимальна кількість балів за виконання контрольної роботи – 10 балів. Термін виконання – не пізніше ніж за 10 днів до початку залікового



тижня. Детальні вимоги до змісту індивідуальних завдань, критерії оцінювання та оформлення контрольної роботи наведені в НМК дисципліни.

## **7. Методи навчання**

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентом, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:

- словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
- наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;

– бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

## **8. Методи контролю**

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (заліку). Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі усного опитування, виконання практичних робіт; виконання індивідуальної семестрової контрольної роботи; самостійної роботи студентів тощо. Загальна кількість балів поточного контролю за успішне виконання завдань становить 60. За несвоєчасне виконання практичних робіт в установленій термін кількість балів зменшується. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки, при проведенні заліку. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для зарахування поточного контролю, становить 30 балів. Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він здійснюється під час проведення заліку у вигляді тестування. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – 45 хвилин. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

## 9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Залік	Сума		
Розділ 1			Розділ 2			Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
8	8	10	8	8	8	10	60		

T1, T2 ... T6 – теми розділів.

### Денна /заочна форма:

Поточний контроль – **60** балів, з них:

- 8 балів – анотація;
- 9 балів – презентація;
- 10 балів – SWOT-аналіз;
- 15 балів – список використаних джерел (Український стандарт) + (Harvard Referencing Style);
- 8 балів – рецензія;
- 10 балів – тези доповіді (контрольна робота).

Підсумковий контроль – **40 балів** (40 тестів x 1 бал) – проводиться в дистанційній формі – Режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=727>

### Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
1 – 49	не зараховано

## 10. Рекомендована література

Конспект лекцій, сертифікований дистанційний курс (<http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=727>), комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, презентаційний матеріал до кожної лекційної теми, методичні вказівки до виконання практичних завдань.

### Основна література

1. Ханова О.В. Дистанційний курс «Основи наукових досліджень та

інформаційної культури» / О.В. Ханова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=727>

2. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – [Чинний від 2007-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, 47 с. – (Національний стандарт України).

3. Введення в дію нового стандарту з бібліографічного опису ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Основні відмінності від ГОСТ 7.1.–84 : Нові правила бібліографічного опису / Державна наукова установа «Книжкова палата України». – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net>.

4. Антоненко І. Бібліографічний опис електронних ресурсів : методичні матеріали для пристатейної бібліографії / Антоненко І., Баркова О. // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 1. – С. 25-27.

5. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень [Текст] : підручник для бакалаврів, магістрантів і аспірантів екон. спец. вищ. навч. закл. освіти / Микола Тимофійович Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с. : рис.

6. Ганін В. І. Методологія соціально-економічного дослідження [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., реком. МОНУ/ Ганін Віктор Іванович, Ганіна Неля Василівна, Гурова Капіталіна Дмитрівна ; Харківський торговельно-економічний ін-т Київського національного торговельно-економічного ун-ту. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 224 с. – Бібліогр.: с. 168-169.

7. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібник / А.М. Єріна, В.Б. Захожай, Д.Л. Єрін. – К. : ЦНЛ, 2004. – 212 с.

8. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження [Текст] : авторський підручник / Олександр Валеріанович Клименюк. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. – 398 с.

9. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження [Текст] : авторський підручник / Олександр Валеріанович Клименюк. – К.-Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. – 308 с.

10. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., реком. МОНУ/ Ковальчук Володимир Володимирович, Моїсеєв Лев Михайлович. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Професіонал, 2005. – 240 с.

11. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень [Текст] : навч. посібник для вищ. навч. закл. / Ольга Володимирівна Крушельницька. – К. : Кондор, 2004. – 192 с.

12. Макогон Ю. В. Основи наукових досліджень в економіці : навч. посібник, затвердж. МОНУ / Макогон Юрій Володимирович, Пилипенко Валерія Валеріївна. – 2-ге вид. – Донецьк : Альфа-прес, 2007. – 144 с. – Бібліогр.: с. 140-143.

13. Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією : Деяко про «технологію» наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проектів / Наумовець Антон Григорович ; НАН України; Інститут фізики. – К. : Наукова думка, 2003. – 56 с. : рис. – Бібліогр.: с. 52-53. - (Проект "Наукова книга").

14. Петрук В. Г. Основи науково-дослідної роботи [Текст] : навч. посіб. для

студ. вищ. навч. закл., які навч. за спец. «Екологія та охорона навколишнього середовища» / Петрук Василь Григорович, Володарський Євген Тимофійович, Мокін Віталій Борисович ; Вінницький національний технічний ун-т. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. – 144 с. : рис. – Бібліогр.: с. 137-143.

15. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень [Текст] : підручник [для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Обладнання лісового комплексу»], задвердж. МОНУ / [Марія Іванівна Пилипчук, Анатолій Сергійович Григор'єв, Володимир Васильович Шостак]. – К. : Знання, 2007. – 270 с. : рис., табл.

16. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., реком. МОНУ / Пілюшенко Віталій Лаврентійович, Шкрабак Ірина Володимирівна, Славенко Едвін Ігорович. – К. : Лібра, 2004. – 344 с. : іл. – Бібліогр.: с. 343.

17. Свердан М. М. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Свердан Михайло Михайлович, Свердан Марія Романівна ; Буковинська держ. фінансова академія. – Чернівці : Рута, 2006. – 352 с. – Бібліогр.: с. 351-352.

18. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко. – К:РННЦ "ДІНІТ", 2000.– 260 с. – Бібліогр.: с. 254-258.

19. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., реком. МОНУ / Станіслав Миколайович Соловійов. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.

20. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень [Текст] : підруч., затвердж. МОНУ / Стеченко Дмитро Миколайович, Чмир Олена Сергіївна.– 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007.– 317 с. – Бібліогр.: с. 295-317.

21. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій [Текст] : [навч. посіб.] / Філіпенко Антон Сергійович. – К. : Академвидав, 2005. – 208 с. – (Альма-матер). – Бібліогр.: с. 196-199.

22. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Галина Степанівна Цехмістрова] ; Київський ун-т туризму, економіки і права. – К. : Слово, 2003. – 240 с.

23. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності [Текст] : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Шейко Василь Миколайович, Кушнарєнко Наталя Миколаївна. – 5-е вид., стер. – К. : Знання, 2006. – 307 с. – Бібліогр.: с. 305-307.

### Допоміжна

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень : підручник для студ. екон. спец. вузів. – К.: Вища школа, 1997. – 271с.

2. Воротіна Л. І. Кандидатська дисертація: методика написання і захисту [Текст] : посіб. для аспірантів і здобувачів наук. ступ. / Воротіна Людмила Іванівна, Воротін Валерій Євгенович, Гуткевич Світлана Олександрівна ; Європейський ун-т. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К. : Видавництво Європейського університету, 2006. – 137 с. - Бібліогр.: с. 38.

3. Лудченко А.А. и др. Основы научных исследований : учеб.пособие / А.А. Лудченко, Я.А. Лудченко, Т.А. Примак; Под ред. А.А. Лудченко. – К.: Знання, КОО, 2000. – 114с.

### **11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)**

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=727> проводяться практичні, індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 100% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.